

A 18.581.

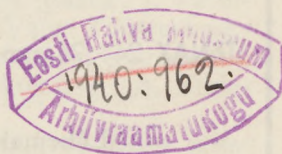
Ühenduses

on jõud!

ÜENÜ

VALGA OSAKONNA FINANTSNÄDALA
VÄLJAANNE • APRILLIL 1940

Veenduge kord kiirelt oma tasku sisus: rahakott, võtmekimp, pass, kõik on olemas, kuid midagi peaaegu niisama tähtsat võib-olla puudub siiski veel — taskukaamera **TENAX**. See harukordselt väike ja kerge, alati võttevalmis väikekaamera, formaadi jaoks 24×24 mm, mahub igasse taskusse. Seetõttu peaks seda alati kaasas kandma, et jäädvustada neid arvukaid tänulikke igapäevamotiive, mis tavaliselt jäävad kasutamata.

Nõudke prospekte!

TENAX 24×24 mm NOVARIGA 1:35 f = 3,5 sm compuris 00
Kr. 178.—

Lähemaid teateid annavad fotoärid ja

EESTI A/S. C. SIEGELI ZEISS-OSAKOND

Tallinn, Lai 29, telefon 419-87.

119473

ÜENÜVO EESMÄRK.

Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Valga Osakonna eesmärgiks on luua Eesti noorpõlve koondamise kaudu õhkkonda ja võimalusi noorte igasugusteks enesekasvatustöödeks, arendada iga liikme isiklikke väärtusi kui ka liikmete kollektiivset kultuuritööd, mõjutades viimase kaudu Eesti üldkultuurilist arengut.

Oma eesmärgi teostamiseks tegutsevad osakonna juures mitmesugused tegevusharud ja vastavate huvidega õperingid, millistest iga liige omandab elus vajalikke teadmisi. Pika tegevusaja kestel, 16 a. jooksul on osakond seisnud kindlais kasvatuslikes piires. Tehtud töö on nõudnud suuri pingutusi ja katsumisi. Osakond on leidnud ka E. V. Haridusministri tähelepanu ja tema otsusega on tunnustatud osakonna tegevust põhimõtteliselt, aladelt ja ulatuselt otstarbekohaseks ja osakond on kantud Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse osakonnas peetavasse sellekohasesse noorsooorganisatsioonide registrisse. Kogu tegevusaja kestel ei ole osakond saanud mingisuguseid riiklikke ega ka seltskondlikke toetusi. Noortel on tulnud ise leida võimalusi võidelda oma olemasolu eest.

ÜENÜ Valga osakonna tegevus on laienenud iga aastaga. Ka käesoleva aasta tegevuskavas leidub palju uusi üritusi, mis pakuvad noorsoolastele veel suuremaid tegevusvõimalusi. On asutud oma kodu loomisele. Selleks pöörduvad nüüd Valga noorsoolased esmakordselt seltskonna poole palvega kaasabi saamiseks. Selleks ürituseks on paljud Valga tuntumad seltskonnategelased lubanud oma lahket kaasabi finantsnädala teostamises. Nii kuuluvad ÜENÜ Valga osakonna finantskomiteesse: V. Hõbe — Valga jsk. politsei abikomissar, J. Ilves — Valga abilinnapea, E. Kaljuver — Valga jsk. politseikomissar, dr. J. Keerpärg — Raudtee jaosk. arst, R. Kakkult — A. S. Valga panga direktor, A. Kõiv — Valgamaa koolide inspektor, dr. J. Müllerson — Valgamaa tulet. brig. päalik, J. Petersson — Valga tolliinspektor, ins. J. Saar — Valga Tööstuskesk-kooli juhataja, major A. Siller — Valga garnisoni komandant, A. Soond — Raudteepolitsei Valga jsk. komissar, A. Stafenau — Eesti konsul Läti-Valgas.

ÜENÜ Valga osakonna noored loodavad, et Valga seltskond suhtub ka ÜENÜ noortesse sõbralikult ja ei keeldu võimaliku olevat summat toetuseks elujulgele Eesti noorsoole, selleks osakonna noored ütlevad kõikidele toetajatele ette suurima tänu.

V. KATTAL,
Osakonna esimees.

Noorus meiega!

Kui võõrad väed valgusid meie kodumaa pinnale ja ähvardasid sumbutada kõike, mis rahva oma jõu ärkamine oli õhutanud üles: kui sõjahüüd käis üle maa, kui läks mees mehe kõrval vaenlase vastu — siis tõusis noorus koolipingilt, võttis püssi ja astus võitlejate ritta. Ta tõi kaasa vaimustuse ja viis surmale oma värske elu — võidu lunastamiseks.

See oli meie noorus. Võitlus ei võinud väsitada vanemaid, sest noorus oli nendega.

Kui rahvaste kevadel vabaduse päikese kiired jääkatte sulatasid ja soojad tuuled üle kodumaa pinna puhusid; kui vahva tööeline jõud kündma, külvama ja ehitama asus, tegema tasa, mille hävitanud heitlus, looma uut vana varemetele; kui nüüd rühmatakse raugemata rammul — siis tõmbab noorus jõukohaselt kaasa. Tema säravad silmad ja õhetavad palged sütitavad töötuld ja teotahet, tema juuksesalk lehvib lootusrikkalt.

See on meie noorus. Töövaev ei väsita vanemaid, sest noorus on nendega.

Kui peaksid tulema tumedad ajad, millal üles tõusma ja vastu astuma peab terve maa jõud, et üle saada hädast, siis tuleb ta jälle oma tule ja usuga ja seisab viimseni väljas töös ja võitluses kodumaa kaitseks, eduks ja kindluseks.

Selline on tulevikuski meie noorus. Kas võime meie vanemad siis väsida, kui noorus on meiega? Ei! Ja noorus on edaspidigi meiega, kui meie olème noorusega!

A. Simm „Eesti Noorusest“.

Raamatuid ja kirjutusmaterjali ostke

A. SUUR'e ärist

Valgas, Vabaduse tän. 28.

RASKE ALGUS.

Valga ärksamad tegelased koondusid 1902. a. seltsiks, mille nimeks pandi „Säde“, mis pidi tähendama sädet, mis süütas leeki rahvuslikuks, omaalgatuslikuks ning iseseisvaks tööks ja tagevuseks. Varsti jõuti kindlale äratundmisele, et kõige esiteks peab olema oma maja. Aastate pingutuste järele võidi 1911. a. avada nägus ja avar, „Säde“ teatrimaja, kus avatükina mängiti „Trilbi“.

Ajajärku teatritöös enne teatrimaja avamist, kui ka hiljem kuni 1922. aastani, võib iseloomustada seltskondliku tegevuse ajajärguna. Neil aastail mängiti peaasjalikult kõike, mis lõbus- tas ja õpetas rahvast. Tol ajal tegutses ka tuntud muusika- mees A. Virkhaus, kelle juhtimisel mängiti „Nahkhiir“, „Lõbus talupoeg“ jne. Selleaegse repertuaari algupärase osa andis va- nameister Kitzberg, kellelt oli mängukavas „Püve talus“, „Liba- hunt“ ja „Tuulte pöörises“, milliseid tükke juhatas J. Soo.

1922. a. palgatakse ametisse kutselise näitejuhina C. Treu- mudt, kelle Valgas olek 1922.—1924. a. loob teatud ajajärgu Valga teatris. Asjaarmastajaist koosneva tegelaskonnaga, kellele maksti tasu punktide alusel, tuuakse lavale mõnigi üsna õnnest- tunud tükk. Repertuaaris valitses küll peamiselt saksa jänt, kuid nende keskel väärivad nimetamist väärtuslikena „Põhja- lased“, „Kriis“, „Jaanituli“, „Demobiliseeritud perekonnaisa“, „Laurits“, „Parvepoisid“, „Enne kukke ja koitu“.

1924. a. kevadel lagunes oma tegelaskond ning siis sõlmiti leping „Vanemuisega“, kes paaril hooajal Valgale rikkalikult serveerib operetti. Selle järele tuleb Valga teatrielus „vaikne olek“, mis kestab 1933. a. sügiseni, mil tegevust algab Valga Teatriühing ühisel koostööl „Säde“ seltsiga. Kolmeaastase pingutava töö järele hooaeg 1936. a. palgatakse juba kutseline näitejuht F. Pettai.

(Ed. Reising — „Kakskümmend aastat Eesti iseseisvusaegset teatrit.“)

*

ÜENU Valga osakond algas oma tegevust 1924. a. Samal ajal loodi osakonna juurde näitetegevuse haru. Mitmed pingu- tavad tegevusaastad ei andnud nimetamisväärsed tulemusi. Jäid tagajärjetuks igasugused katsumised. Noorel osakonnal puudus kapital ja näitetegelaste hulgas ei olnud nimekaid näit- lejaid. Meenub lugu: oli väljakuulutatud etendus Kaagjärve Rahvamajas. Etenduse päeva hommikul aga selgus, et puu- dub raha kohale sõitmiseks. Olukorra päästmiseks võtsid te-

gelased kompsud ja kulissid selga ja algas rännak jalgsi eten-
duskohale.

Kuue kuni seitsme aasta jooksul peale osakonna asutamist jõuti osakonna näitetegevusega juba kindlale alusele. Etendusi anti sagedamini ja peamiselt maal. Haru juurde oli koondunud rida küllalt võimelisi näitlejaid: A. Kattai (praegu Narva teatris), J. Uibopuu, L. Pöder, E. Jõgi, S. Tiivel, A. ja E. Laht j. t. Näitejuhiks oli A. Uibopuu.

1932. a. oli tegevus väga intensiivne. Etendusi anti ka linnas ja suurema järjekindlusega. Võis tähelepanna kõikjal publiku poolehoiu kasvu. Samal aastal korraldati näitekursus Eesti Haridusliidu näitekunsti instruktori F. Pettai juhatusel. Kursusest võttis osa 31 inimest. Kursuse lõpul 30. sept. 1932. a. lavastati „Sädes“ R. Baumann'i viievaatusline draama „Indrani“. Teater oli täiesti välja müüdud.

1933. a. asub „Säde“ seltsi juhatus osakonna näitetoimkonnaga läbirääkimistele. Soovitakse, et osakonna näitetrupp annaks „Sädes“ perioodiliselt etendusi. Mitmesugustel põhjustel ei saavutatud kokkulepet ja sama aasta sügisel moodustati „Säde“ seltsi juure „Teatriühing“, milles algavad tegevust peamiselt ÜENÜ näitetrupi tegelased. „Teatriühingu“ asutamisega katkeb osakonnas pidev näitetegevus. Osakonnas algab raskem aeg, kuna etenduste andmisega saadigi osakonnale sissetulekut. Vaatamata kõigele mis järgnes, on osakond siiski õnnelik — kaotused on tehtud ühiskonna kasuks. ÜENÜ näitetrupi esimestest pioneeridest on kujunenud küllalt võimeline Valga oma-teatri näitlejaskond Valga „Teatriühingu“ näol, kes on küllalt suure tähelepanu osaliseks saanud Valgas ja ka väljaspool linna piire.

ÜENÜ näiteharu kümneaastase tegevuse töö vili on ligi 60 etendust 10000 pealtvaatajaga. Etendused on andnud osakonnale sissetulekuid 5000 kr., millele lisandub üle 3000 kr. etendustele järgnenud tantsust. K.—

Rohu- ja värvikaupu

ostke

O. Kruus'i juurest.

L. Pastarus'e

pesukoda ja riiete keemiline puhastus.

Valgas, Vabaduse tän. 13.

ÜENÜVO Fotoklubi.

Vähe on neid noori, kes ei tunne tänapäeval huvi foto-aparaadi ja pildistamise vastu.

Foto sport-kunst ei ole mitte ainult noortehulgas levine-nud, vaid pildistamise vastu tuntakse suurt huvi väga laialdas-tes ringkondades.

Valgas puudus täielikult fotohuviliste keskus, kuni asutati osakonna juure fotoklubi. Nüüd, kus nimetatud klubi tegutseb juba üle aasta ÜENÜVO juures, võib märgata klubi juures suurt poolehoidu liikmete juurekasvus ning tegevus muutub iga päevaga huvitavamaks.

Klubi sihiks on koondada kõik Valga fotohuvilised, milleks ka juba vastavad eeltööd on käimas. Tegevuskavas on foto-kursus algajatele vilunud meister-fotograafi juhatusel ja amatööride foto-näitus, mis Valgas täiesti uudne algatus. Amatööride fotonäitusel on võimalik igal fotohuvilisel oma võimeid ja osa-vust esitada. Foto-näitus, kui uudne üritus Valgas, peaks huvi pakkuma laiemale fotohuviliste ringkonnale.

Fotoklubi liikmete arvu suurenemisel on kavatsusel oma koperatiivi asutamine, kust klubi liikmed saaksid odavamalt vajalikke fototarbeid.

Kõik Valga fotohuvilised koonduge ÜENÜVO Fotoklubisse!

—K—

A/s. **Valga Pank**

asutatud 1905. a.

Vabaduse 6

Telefon 36

Aktiakapital kr. 100.000.—

Tagavarakapital „ 89.000.—

Panga juures

Ühistegelik Kindlustusselts

„**EEKS-MAJA**“

peaagentuur.

ÜENÜVO Maleklubi.

Viimasel ajal on kogu maailmas märgata suurt huvi malemängu vastu. Ka Eestis on asutud tõhusalt propageerima malemängu, mis on ka tagajärgi andnud. Kõikides seltsides, peamiselt noorteorganisatsioonides tuntakse suurt huvi male vastu. Korraldatud võistlustel maletajate nimekirjad suurenevad kõikjal. Valgas on kujunenud see kuidagi teisiti, nagu muudes alades nii ka males sammume teiste taga.

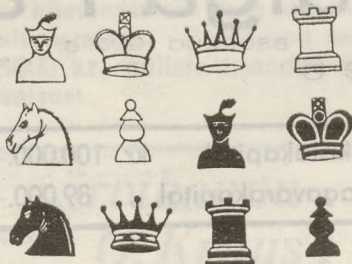
Kohapeal ei puudu isegi „Male Selts“, kuid seltsi tegevusest osavõtjaid ei ole märgata enam pikemat aega. Samaselt on sojkunud teiste maleringide ja vähemate klubide tegevus. ÜENÜVO Maleklubi tegutses kuni k. a. jaanuarini täiesti intensiivselt, siis tuli klubis ajutiselt tegevus katkestada külmaks muutunud ilmade tagajärjel. Osakonna majanduslik seis ei lubanud enam nii suuri väljaminekuid kütte alal, kuna küttele kulutatud summa oli juba ületanud kütte-eelarve.

Nüüd asub ÜENÜVO Maleklubi jälle veel suurema innuga tegevusse, tuleb võita tagasi kaduma läinud aeg.

ÜENÜVO Maleklubi eesmärgiks on koondada kõik Valga malehuvilised enese ümber, et ühisel jõul viia edasi Valga malekultuuri arengut.

Ei saa ka märkimata jätta, et Valga praegune malemeister A. Susi on aktiivne Osakonna Maleklubi liige ja ühtlasi ka Osakonna malemeister.

—K—

Osakonna orkester. Esines ÜENÜVO 15-a. juubelil «Sädes».

ÜENÜVO orkester.

Sageli räägitakse Valga orkestrite puuduste üle. Orkestri, isegi hää orkestri moodustamine ei teeks suuri raskusi, kui meil ainult oleks häid muusikuid.

Kohapeal tegutsev muusikakool, samuti ka kohalik gümnaasium, annavad küllalt täielikku teadmist muusika alal vastava huviala õpilastele. Neist ongi kujunenud viimasel ajal Valga orkestrantide pere. Vaatamata sellele, pole võimalusi koostada suuremat orkestrit.

Milles peitub siis viga? Miks ei tunta huvi suurema orkestri moodustamise vastu? Vastus on lihtne. Need, kes omavad suurema huvi muusika vastu, on end kas väljaspool kodulinna vastavais koolides täiendanud, ehk muul viisil omandanud kõrgema muusikalise hariduse. Nendele muidugi on Valga ikka mitte midagi pakkuvaks linnaks. Valgas kasvanud paremad muusikud on sunnitud väljaspool kodulinna enesele igapäevast ülalpidamist otsima. Kodulinn pole senini nendele midagi võimaldanud ja sellepärast puuduvadki meil paremad muusika inimesed. Teistes linnades hoolitsetakse muusikute eest, võimaldades vastavat tööd, mille eest muusikud pakuvad vastutasuks seltskonnale meelelahutust kontsertide ja muude muusikaliste ürituste näol.

Õnneks omame siiski linna kohta ühe puhkpillide orkestri, milline täidab kohapeal kõik vajalikud tehingud orkestri alal, nagu paraadid, aktused, matusetalitused, „ständchenid“ ja isegi tantsuorkestri ülesanded!

Kindlasti pole valgalased sellest üllatatud, kui tulevasel teatrihooajal saadab „Säde“ teatri operetti puhkpillide orkester.

Valga on mitmeks hooajaks jäänud suveorkestrita. Kuna muusikud, leides paremaid teenistusvõimalusi väljaspool kodulinna, lahkuvad nagu rändlinnud suveks mujale.

Oleks aeg Valga juhtivamatel tegelastel vähegi sellele mõelda ja „mahajäänud“ olukord ongi päästetud.

ÜENÜVO on korduvalt katsetanud sümfoonია orkestri moodustamisega ja isegi tagajärjekalt. Osakonna sümfoonია orkester on esinenud iseseisvate kontsertidega, saavutades häid tulemusi. Esitatud kavad võeti publiku poolt soojalt vastu. Kohalik ajaleht andis julgustava ja kiitva arvustuse.

Kahjuks ilusale algatusele järgnes ikka kurb lõpp, sest paremad muusikud on leidnud väljaspool Valgat omale kindlamad äraelamisvõimalused ja vähe neid, kes pöörduvad tagasi. Nii ei näe kunagi tehtud töö ja püüete tagajärgi.

Vaatamata raskustele, on ÜENÜVO suutnud koondada siiski ligi kahekümne liikmelise sümfoonია orkestri koosseisu. Orkester valmistub suurema kevad-kontserdi vastu, lootusega, et Valga seltskond hindab nagu varemgi seda püüdlikku algatust kontserdi külastamisega.

—K—

SUURES VALIKUS

leiate hooaja

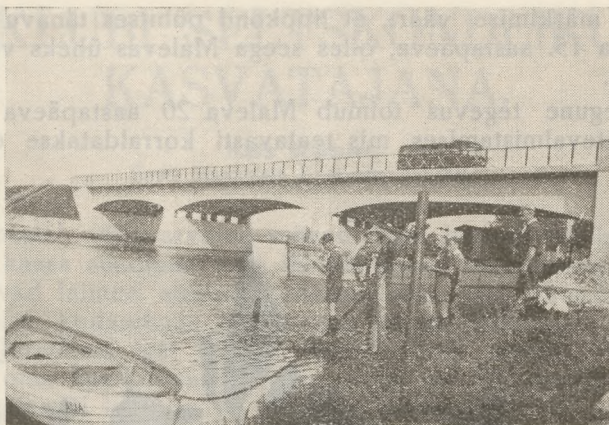
UUDISRIIDEID

viimase moe järgi

Eesti riide ja valmisriieteärist

VENNAD ABEL

—Valgas, Kesk tän. 14. Telef. 197.—

ÜENÜVO Skautlippkonna jalgrattamatkast osavõtjad.

Pildil: Õnnelikult sihile jõutud Riias. Matkajuhiks oli V. Kattai.

ÜENÜVO Skaudid.

Juba pikemat aega tegutseb osakonna juures Valga Skautide Maleva „Concordia“ lippkond arvult ligi saja poisiga, kes on jagunenud vanuse järele rühmadeks. Nii tegutsevad lippkonna koosseisus: üks vanemskautide rühm, kolm skautrühma ja kaks hundude karja.

„Concordia“ skautlippkond on Valga Skautide Maleva peres teguvõimsam üksus. Tegevust soodustab kindlate teadmistega ja võimetega juhtide kaader.

Lippkonna vanemaks on n-skautmaster kapten E. Normet, kes on tegutsenud skautluse alal Eesti Skautide Maleva asutamisest peale. Abivanemaks on hr. A. Mägi. Rühmade vanemateks on Tööstuskeskkooli juhataja hr. ins. J. Saar, leitnant K. Ruut, koolijuhataja hr. N. Sinivee, hr. K. Tints, hr. A. Kärt, hr. V. Kastor ja hr. Altosaar.

Lippkonna juhiks on esk. skaut V. Kattai, kes on tegutsenud skautluse alal Valga Maleva asutamispäevist peale. Abijuht esk. skaut E. Tuudelepp, kes lõpetanud Skautjuhtide kooli, on ühtlasi lippkonna õppejuhiks ja tegutseb vanemskautide ala juhtimisega. Hundude ala juhiks on I j. sk. L. Laurits. Majandusjuhiks n.-skm. V. Altin.

On märkimise väärt, et lippkond pühitses tänavu veebruaris oma 15. aastapäeva, olles seega Malevas üheks vanemaks üksuseks.

Praegune tegevus toimub Maleva 20. aastapäeva juubelaagri ettevalmistamises, mis teatavasti korraldatakse eeloleval suvel.

—K—

Äsja avatud laos alati saadaval

suures valikus kodu- ja välismaa

RIIDEKAUPU

ja

valmisriideid

VALGA TEKSTIIL

Telefon 215. VALGA Kesk tän. 3.

KLUBI SELTSKONDLIKU KASVATAJANA.

Liis Käbin,

Eesti Maanaiste Keskseitsi juhataja.

Inimestel, välja arvatud mõned õige harvad üksikud erandid, on kaasa sündinud tung läbikäimiseks kaasinimestega. Samuti viivad inimesi alatisse kokkupuutesse ning ühenduse pidamisse teiste kodanikega juba nende igapäevased tööd ja toimetused. Järelikult, igal üksikul isikul tuleb alatas liikuda ja esineda oma kaaskodanike keskel, olgu siis kitsamas perekondlikus ringis või laiemas — võõraste keskel.

Missugused muljed keegi isik enesest seejuures oma kaaskodanikele jätab, kas meeldivad või ebameeldivad — ei ole kaugeltki ükskõik. Inimest, kes jätab enesest meeldivad muljed, olgu siis kas oma igapäevases asjaajamises teistega või koosolekuil, külaskäikudel, omavahelisel kokkutulekuil, pidudel jne., nähakse kõikjal heameelega, ta on igal pool teretulnud. Ka tema isiklikule elule ja karjäärile ei jää see kindlasti mõjuta: ta pääseb elus igal pool kergemini läbi ja paremini edasi. Sootu vastupidine on aga lugu nendega, kes jätavad endist kaaskodanikele ebameeldiva mulje. Neid ei nähta õieti kusa-gil heameelega ja nende elu kujuneb kahtlemata raskemaks kui esimesil.

Et aga osata igal pool ja ajal ning igas olukorras õieti ja meeldivalts esineda ning käituda, oleneb muidugi õige suurel määral kaasasündinud taktitundest, millega ühtesid on õnnistatud suuremal, teisi vähemal määral, ning millest mõned kahjuks on hoopis ilma jäetud. Kuid siiski taktitundest üksi meie aja keeruliseks ja kirjuks kujunenud ühiskondlikes ning seltskondlikes eluavaldusis ning asjaajamisis ei jätgu. Me vajame siin veel suure hulga teadmisi mitmesuguseist viisakuse reegleist, üldtunnustatud ja -maksvaist läbikäimise kommetest ning vilumust nende täitmisel. Need teadmised ja vilumus annavad meile teatud kindlustunde ja endausalduse liikumisel seltskonnas ning muis asjaõiendusis kaaskodanikega. Puudub meil aga see kindlustunne ja endausaldus, siis ei pääse me kunagi kohmetuse ja kohmakuse tundest teiste hulgas viibides, sest me peame ikka ja jälle mõtlema, et ei tea, kas toimisime ühel või teisel juhul õieti või valesti.

Ja väga paljud, et vältida seesugust ebamugavat kohmetuse tunnet, parem hoiduvad, niipalju kui see võimalik, teistega üldse kokku puutumast, kuigi nad ometi nii heameelega

võtaksid kõigest koos teistega osa. Ja kui nad siis mõnikord ometi on sunnitud viibima teiste keskel, siis nad tõmbuvad varju, teiste seljataha, vaadeldes aralt teiste askeldusi pealt. Nad ei julge astuda vabalt teiste hulka, kuna kardavad, et ei oska seal olla nii nagu peab. Et sellega kaasas käib teatud hingeline piin ja alaväärsustunne, on enesestmõistetav. Seda hingelist vaevlemist suurendab sageli veel asjaolu, et sääraseid puhtargusest teistest eemaletõmbujaid peetakse pahatihti uhkeiks, nad pidavat endid teistest paremaks ega tahtvat seepärast teistega palju tegemist teha. Et lugu on aga just vas-

VALGA ÜHISPANK

Kesk tän. 14. Telef. 130.

Ühistegelik Kindlustusselts

«EESTI»

Valga peaesindaja

Kesk tän. 14.

Telefon 44.

tupidine, seda tihti ei suudeta või ei taheta mõista. See aga lisab asjaomasele veelgi ebamugavuse või piinatunnet, mis aina suurendab ta kohmetust ja kohmakust seltskonnas.

On ka teissuguseid inimesi, kes samuti on nagu võõrkehad seltskonnas. Neil puuduvad samuti teadmised üldmaksvaist läbikäimise kommetest, kuid peale selle puudub neil veel loomupärane taktitunne ja tagasihoidlikkus. Need isikud harilikult erinevad ja talitavad kõikjal nii, nagu see käesoleval silmapilgul on neile hea, hoolimata sellest, kas ja kuipalju nad seejuures teisi tülitavad, neile oma käitumise ja olemisega lausaristiks olles. Nad on enda arvates väga toredad ja „peenenedki“. Et nad endist seejuures teistele aga halvima mulje jäta-
vad, seda nad kas ei taipa üldse, või on nad selleks liiga rumal-
uhked, et teiste arvamisega arvestada. Kogu nende olekus ja käitumises on midagi, mis nagu ütleks: „vaadake mind, vaadake mind, vaadake mind olen siin“ jne. Et need tüübid ei ole seltskonnas heameelega nähtud ja et nad oma esinemisega ja olekuga nii mõnegi ilusa olemise ära riku-
vad, eks seda ole sageli nähtud.

Kuid ka nende hulgas, kes muidu on arad ega julge vilumuse puudusel teiste hulgas vabalt liikuda, on neid, kes mõnikord seltskonnas hakkavad küünarnukke näitama, võttes aga selleks enne pudelist julgust. Nii võime pidudel, kas perekondlikel või avalikel, tihti näha, kuis alguses kohmetult kõrvale hoidev noormees hiljemini „julgust“ võtnuna, laiali aetud kättega, lehivate kuuehõlmadega, lips viltu ees, sasised juukse-
salgad higinel punetaval näol, suu täis rumalat räuskamist, oma pehmeil jalgadel rahva seas vahvalt ringi aerutab. Noojaa — ta tahtis ju ka kord liikuda ja olla nagu teised — aga tagajärg oli, et ta langes teiste silmis hoopis alla, ning kainenedes on tal enesest lihtsalt häbi.

On ka neid, kes muutuvad seltskonnas tülikaks seetõttu, et nad arvavad enda või oma vanemate rikkuse asendavat kõik seltskondlikud head kombed. Nad usuvad, et nad oma jõukuse tõttu võivad endile lubada ükskõik mida, sest eks nende rikkus kulda ju igasuguse inetuse üle. Lugu ei ole aga siiski nii, sest inetus jääb inetuseks ka kullakorra all.

Võiks ju tuua kümneid ja sadu näiteid, millest ilmneks, kui tähtis on iga üksiku isiku elus asjaolu, et ta oskaks kaaskodanikega ükskõik kus kokku puutudes õieti käituda. Ja kui meie kõik oskaksime õieti käituda ning tabada alati õiget ja head tooni, siis kuipalju ilusamaks ja kultuursemaks muutuks elu meie kodudes ning meie kokkutulekute ja pidulikkude koosviibimiste ilme.

*

Meie oskuses õieti ja hästi käituda igas antud olukorras, on põhjaneva tähtsusega, nagu juba alguses tähendasin, loomupärane taktitunne. Sellele lisaks on aga veel vajalik üldiselt kõigi kultuurrahvaste juures pikkade aegade jooksul seltskondlikus elus väljaarenenud seltskondlike kommete tundmine ja omamine. Ma ei mõtle siinkohal mitte raffineeritud salon-gikombeid, vaid neid kõige lihtsamaid, mis teevad inimeste elamise ja olemise üksteise kõrval võimalikuks ja mõnusaks.

Meil on palju perekondi ja kodusid, kus tuntakse ja kus õpetatakse ka noori juba maast-madalast tundma kõiki elus vajalikke häid kombeid. On aga väga palju ka neid perekondi ja kodusid veel, millede kohta seda ei saa ütelda. Ja neist viimati nimetatud kodudest tulevadki peaaesjalikult need, kes hiljemini elus peavad kannatama eespool kirjeldatud ja veel paljude teiste hädade all.

Siiski vilumust võõrastega läbikäimises, seltskonnas liikumises ka väljaspool kodu vajavad kõik. Ainult teadmised, mis ja kuidas, ei aita meid kaugeltki mitte. Me peame oskama oma teadmisi ka tegelikult tarvitada ja mida vilunumalt, seda parem. Mis kasu oleks meil näiteks teadmisest, et noa ja kahvliga süüakse, kui me ei oskaks neid ise söömisel tegelikult tarvitada? Nii on ka seltskondlike kommetega.

Järelikult, meil peab olema võimalusi seltskondlike kommete tundmaõppimiseks ja samuti ka vilumuseks nende tarvitamisel. Neid võimalusi pakuvad meile kõige paremini seltskondlikud organisatsioonid ja klubid. Eeldada tuleb seejuures aga tingimata, et klubi omaks head ja suure taktitundega juhti. Vastasel korral võib juhtuda nii, et neist klubidest on seltskondliku kasvatuse küsimuste alal rohkem kahju kui kasu.

Kuna klubis käib inimesi igas vanuses ja väga mitmesugustest seltskonnakihtidest, siis on seal võimalus õppida teistelt seda, mis ilus ja hea, tarbekorral aga saada heatahtlikke juhtnööre ja näpunäiteid klubi juhilt. Klubi külastades on võimalik tutvuda ja viluda väga mitmesugustes seltskondlikes kommetes. Siin võib õppida näiteks üksteisega kultuurinimese kombel vestlema, mis mõjub isikut arendavalt ja kasvatavalt, selle asemel et lihtsalt suust välja ajada, mis sealt just parajasti juhtub tulema. Vestluseks pakub aga küllaldast ainet jooksev elu ise ja peale selle klubi raamatukogus ning lugemislauas leiduvad materjalid. Klubis õpitakse vanemate inimeste vastu tähelepanelik ja viisakas olema ning samuti seda, kuidas ja millega oma tähelepanelikkust ja viisakust avaldada. Klubis õpitakse ka õiget ja viisakat käitumist teise soo suhtes, mis sageli jätab vägagi palju soovida. Klubis õpitakse väga paljusid isikuid põhjalikumalt tundma ja hindama. See asja-

olu peaks aitama kaotada kindlusetuse tunnet liiga argades ise-loomudes ja suurendama usku iseenda võimetesse. Saab ju siin mõõta ja võrrelda enda võimeid teiste omadega — ja tulemused ei ole alati kaugeltki nii halvad kui varemini oli kujuteldud. Klubis õpitakse ja harjutakse vabalt ning tasakaalukalt teiste hulgas liikuma, omandades selleks oskusi ja vilumust, mida ei ole kuskilt mujalt õppida. Klubis võib õppida ja harastada mitmesuguseid mänge (male j. t.), tantse jne., mis kõik pakuvad mõistlikku ajaviidet ning mõjuvad isikut arendavalt ja seltskondlikult painduvamaks ja liikuvamaks tegevalt.

Viiks liiga pikale, ega ole mõtetki, siinkohal kõike üles lugema ja kirjeldama hakata, mis kasu oleks säärasest klubist seltskondliku kasvatusel alal, ütlen vaid lõppkokkuvõttes nii palju, et säärased klubid õieti korraldatuina ja õieti juhituina on võimelised andma meie lähema tuleviku seltskonnale täiesti uue palge. See uus seltskond koosneks isikuist, kes on oma esinemises vabad ning julged, seejuures aga kõigiti korrektsed, taktilised ja viisakad, kes austavad ja arvestavad kõiki oma kaaskodanikke ühes nende soovide ja õigustega.

*Pehme,
mõnusa
maitsega!*

Ühing «Eesti Lihaeksport»

Lihatsentraal Nr. 54.

Valgas, Vabaduse tän. 32.
Tel. 32.

Lihatsentraal Nr. 59.

Valgas, Kesk tän. 12. Tel. 55.

DAGARI-JA KONDIITRIÄRI

saadusi alati rikkalikus valikus

J. Hommik

Vabaduse tän. 38.

ÜENÜVO tegevusharusid.

Peale eelpool nimetatud tegevusharude töötavad osakonna juures veel järgmised harud: naisring, kirjandusklubi, raadio-ring, kalandusharu, omakultuurharu, karskusring, kodukaunistamising, spordiring ja rahvatantsude grupp.

Trükikulude kokkuhoiu mõttes pole võimalik nende kõikide tegevuse kohta brošüüris pikemalt sõna võtta, kuigi nad tegutsesid kõik intensiivselt.

Eriti väärivad nimetamist oma laialdase töökavaga naisring, kalandusharu, omakultuurharu ja kodukaunistamising.

Kuna osakond lähemal ajal kavatseb asuda uutesse ja avaramatesse ruumidesse, omades ühtlasi ka suure iluaia kasutamiseõigused, avaneb kodukaunistamisringil laialdane võimalus tegevuse arendamiseks.

Õngespordi propageerimiseks on osakonna juhatus astunud vastavaid samme ja on lootusi saada ÜENÜVO kalasportlastele Valga lähemas ümbruses suurt ja kalarikast järve kasutamiseks.

Kõigile, keda huvitab ÜENÜVO tegevus ja tegevusealad, ja kui nad pole veel osakonna liikmed, teatab osakonna juhatus, et liikmeksastumise sooviavalduslehti on võimalik saada osakonna kantseleist igal teisipäeval ja reedel kella 19.00–20.00.

— K —

«Säde» Seltsi einelaud

RESTORAN-ÖÖLOKAAL

Rikkalikus valikus kodu- ja välismaa napse

HEA KÖÖK.

KORRALIK TEENIMINE.

MUGAVAD RUUMID.

MÕÕDUKAD HINNAD.

Tähelpanu!

ÜENÜVO lavastusel
UUDIS-OPERETT

„Caramba”

ehk

Dolores ja rööbikud

Lavastaja A. MERING Tartu «Vanemuisest».

Moodne muusika.

Valga näitetegelaste parem koosseis.

Esietendusel peaosas A. MERING.

Peatselt kõigest lähemalt.

Operett „Caramba” tegelasi.

Karl Veri

Operett «Caramba» tegevjuht ja seikleja Roberto osaline.

Lembit Põder

Rikas türklane Ali Benamiel.

Otto Raudheiding

Vaene hispaanlane Marcelino.

*Kindlustage oma varandus ja
elu*

Ühistegelik Kindlustusselts

„Eks-Maja”

(asut. 1866 a.)

Elu-
tule-
klaasi-
kodulooma-
murdvargusekindlustused.

PEAAGENTUUR A/S. VALGA PANGA juures
Vabaduse tän. 6 «Säde» majas.

Esindajad igas vallas.

Kaubatarvitajad!

Koloniaal-, jahu- ja viljakaubad

ostke

KARL GROSS'i kaubamajast.

Tehniliselt täiuslikke

TRÜKITÖID

Maitsekaid ja tugevaid

KÖITETÖID

valmistab

Fa. O. Lepik

Trüki- ja köitekoda

_____ VALGAS _____

Vabaduse 5. Telef. 64.

K/M.

Valga, Kesk tän. 8

Joh. Sarapuu

soovitab rikkalikust laost

Ehitusmaterjali ja raua-
kaupu.

Värnitsat ja kõiksuguseid
värve.

Igas mõõdus vasktorusid.

Jalgrattaid.

Igasuguseid majatarbeid.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Algavaks hooajaks pakume

JALGRATTAID

suures valikus, parematest
Inglise ja Saksa vabrikutest.

K/m. Th. Karolin

Valga. Telef. 175.

K/M. O. RITSON

Valgas, Kesk tän. 10

soovitab suures valikus

Raadioaparaate

Jalgrattaid ja nende osasid

Fotoaparaate ja fototarbeid

Kodu- ja välismaa kristallkaupu.

TRÜKIKODA KÖITEKODA

RAAMATU-, KIRJUTUSMATERJALI- JA TAPETITE KAUPlus.

«ERIKa» — VD. TÖNISSONI
aiavilja- ja lilleseemnete esindus.

«Kultuur» – Joh. Meister

Telef. 129.

Valgas.

Kesk tn. 6.

Alati avatud
VALGA RAUDTEEJAAMA
EINELAUD.

Saadaval **hommiku-,**
lõuna- ja
õhtusöögid.

Rikkalikus valikus kodu- ja välismaa napse.

N. HANSEN, ökonom.

Pruugitud asjade kauplus

„SOODUS“

Valgas, Kesk tän. nr. 22.

== O S T A B — M Ü Ü B ==

kulda,
hõbedat,
kristalli,
portselaani,

muusikariistu,
mööbleid,
jalgrattaid,
õmblusmasinaid,

riideid,
kasukaid,
jalanõusid
j. n. e.

Ostan pandimaja pileteid.

Väljaandja U. E. N. U. Valga osakond.
Vastutav toimetaja V. KATTAL.

Põllumeesteühisus «KOIT»

Valgas, Kesk tän. 3. telef. 54.

HARUKAUPLUSED:

Sangastes — telef. Lauküla 13.

Harglas — telef. Taheva 5-e

Laatres — telef. Tõlliste 3-c

Keenis — telef. Keeni 6.

ja Unikülas.

Ei tohiks olla ühtki koosviibimist kus puuduks

õlletehaste

A. Le Coq ja Saku õlled,

mis täiel määral tagavad Teile üleva ja tujuküllase
meeleolu.

A. LE COQ ja SAKU VALGA LADU
ja
KARASTUSJOOKIDE TÖÖSTUS

===== **Valgas, Kesk tän. 20/22. Telef. 84.** =====

TÄIELISE ÜLEVAATE

SÜNDMUSTEST MAA-
ILMAS SAATE VARA-
HOMMIKUL ILMUVAST

„PÄEVALEHEST„

„LASTE RÕÕM“
ON IGA LAPSE SÕBER

V I I B I D E S
T A L L I N N A S
K Ü L A S T A G E

„PÄEVALEHE“ RAAMATUKAUPLUSI
TALLINN, PÄRNU MNT. 10 • PIKK TÄN. 2